

ИНФОРМАЦИЯ

ЗА ПРАВИЛАТА ЗА КАТЕГОРИЗИРАНЕ НА КЛИЕНТИТЕ

съгласно чл. 12 от Наредба № 38 на Комисията за финансов надзор за изискванията към дейността на инвестиционните посредници („Наредба № 38”)

Тази информация се предоставя на всички клиенти на Търговска банка Д АД (Банката) с цел да се запознаят с условията и критериите по които Банката ще ги определя като професионални или непрофесионални, както и за обстоятелствата при които могат да бъдат определени като приемлива насрещна страна .

Едно от нормативните изисквания на ЗПФИ и мерките за неговото прилагане е инвестиционните посредници, каквато е Търговска банка Д АД, от 1 ноември 2007 г. да категоризират клиентите си в една от следните категории:

- **непрофесионални (retail);**
- **професионални (professional);**
- **приемлива насрещна страна (eligible counterparty)**

Нивото на защита на всяка от категориите клиенти зависи от предполагаемия опит и знания, които са присъщи на дадената категория. Непрофесионалните клиенти получават пълното ниво на защита предвидено в ЗПФИ и Наредба 38, професионалните клиенти получават определено ниво на защита, предвидено в ЗПФИ и Наредба 38, в съответствие с техния опит и знания, докато приемливите насрещни страни получават най-ниска степен на защита съгласно ЗПФИ. Степента на защита се изразява в отношенията, които Банката поддържа с клиентите, а те са различни в зависимост от категорията на клиента, като разликите са в следните насоки:

- вида информация, която се предоставя на Клиента;
- вида информация, която се изисква от Клиента и се съхранява от Банката;
- процесът по предоставяне на инвестиционни услуги, извършване на инвестиционни дейности, изпълнение на клиентски нареждания и предоставяне на съответната степен на защита.

I. Приемлива насрещна страна е професионален клиент, който е активен във финансовия сектор и за който се счита, че притежава необходимият опит, за да взема инвестиционни решения, въз основа на неговия корпоративен профил. Именно поради тези причини това е категорията, която се ползва с най-ниско ниво на защита, съгласно ЗПФИ.

1. Съгласно изискванията на ЗПФИ и Наредба №38, Банка ще категоризира като “приемливи насрещни страни” клиенти, които са:

- а) инвестиционни посредници;
- б) кредитни институции;
- в) застрахователни дружества (компани);

- г) колективни инвестиционни схеми;
- д) управляващи дружества;
- е) пенсионни фондове;
- ж) пенсионно осигурителни дружества;
- з) други финансови институции;
- и) лица, чиято основна дейност е търгуване за собствена сметка със стоки и/или деривативни финансови инструменти върху стоки;
- к) юридически лица, които предоставят инвестиционни услуги и/или извършват инвестиционни дейности, които се изразяват само в търгуване за собствена сметка на пазарите на финансови фючърси или опции или други деривативни финансови инструменти и на паричния пазар само с цел хеджиране на позиции на пазарите на деривативни финансови инструменти, или които търгуват за сметка на други участници на тези пазари, или определят цени за тях и които са гарантирани от клирингови членове на същите пазари, когато отговорността за изпълнението на договорите, сключени от такива лица, се поема от клирингови членове на същите пазари
- л) правителства на държави, държавни органи, които управляват държавен дълг, централни банки и международни институции, както и такива субекти от трети държави, ако изрично са поискали да бъдат третирани като такива.

2. За приемлива насрещна страна Банката счита клиент, който има качеството на някое от лицата, посочени в т.1, изрично е поискал да бъде третиран като приемлива насрещна страна, и който:

- а) не е поискал и Банката не се е съгласявала този клиент да бъде третиран като професионален клиент;
- б) не е поискал изрично да бъде третиран от Банката като непрофесионален клиент; и
- в) Банката не е определила по собствена инициатива като професионален или непрофесионален клиент.

II Професионален клиент е клиент, който притежава опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и правилно да оценява рисковете, свързани с инвестирането. Тези клиенти са два вида:

1. Клиенти които отговарят на следните критериите посочени в Приложението към чл. 36, ал. 1 от ЗПФИ :

1.1. Лица, за които се изисква издаването на разрешение за извършването на дейност на финансовите пазари или чиято дейност на тези пазари е регулирана по друг начин от националното законодателство на държава членка на Европейския съюз, независимо от това дали е съобразено с Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, както и лица, получили разрешение за извършване на тези дейности или по друг начин регулирани от законодателството на трета държава, както следва:

- а) кредитни институции;
- б) инвестиционни посредници;
- в) други институции, които подлежат на лицензиране или се регулират по друг начин;

- г) застрахователни дружества (компани);
- д) предприятия за колективно инвестиране и техните управляващи дружества;
- е) пенсионни фондове и пенсионноосигурителните дружества;
- ж) лица, които търгуват по занятие за собствена сметка със стоки или деривативни финансови инструменти върху стоки;
- з) юридически лица, които предоставят инвестиционни услуги или извършват инвестиционни дейности, които се изразяват единствено в търгуване за собствена сметка на пазарите на финансови фючърси или опции или други деривативни финансови инструменти на паричния пазар, единствено с цел хеджиране на позиции на пазарите на деривативни финансови инструменти, или които търгуват за сметка на други участници на тези пазари, или определят цени за тях и които са гарантирани от клирингови членове на същите пазари, когато отговорността за изпълнението на договорите, сключени от такива лица, се поема от клирингови членове на същите пазари;
- и) други институционални инвеститори.

1.2. Големи предприятия, които отговарят поне на две от следните условия:

- а) балансово число - най-малко левовата равностойност на 20 000 000 евро;
- б) чист оборот - най-малко левовата равностойност на 40 000 000 евро;
- в) собствени средства - най-малко левовата равностойност на 2 000 000 евро.

1.3. Национални и регионални органи на държавната власт, държавни органи, които участват в управлението на държавния дълг, централни банки, международни и наднационални институции като Световната банка, Международният валутен фонд, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка и други подобни международни организации.

1.4. Други институционални инвеститори, чиято основна дейност е инвестиране във финансови инструменти, включително лица, които извършват секюритизация на активи или други финансови трансакции.

2. Клиенти, които са прекласифицирани от непрофесионални в професионални по тяхна инициатива по реда на Процедурата за промяна на категорията на клиента (описана в „Правилата за категоризиране на клиентите“), ако отговарят на най-малко на два от следните критерии:

- а) през последната година лицето да е сключвало средно за тримесечие по 10 сделки със значителен обем на съответен пазар;
- б) стойността на инвестиционния портфейл на лицето, който включва финансови инструменти и парични депозити, да е повече от левовата равностойност на 500 000 евро;
- в) лицето да работи или да е работило във финансовия сектор не по-малко от една година на длъжност, която изисква познания относно съответните сделки или услуги.

За да могат клиентите по т. 2 да бъдат третирани като професионални клиенти, следва да се спази следната процедура:

- клиентите следва да поискат писмено пред Банката да бъдат третирани като професионални клиенти общо или във връзка с определени инвестиционни услуги или сделки,

- Банката е длъжна да предупреди в писмен вид клиента, че той няма да се ползва от съответната защита при предоставянето на услуги и извършването на дейности, както и от правото да бъде компенсиран от Фонда за компенсиране на инвеститорите във финансови инструменти;

- клиентът следва да декларира, че е уведомен за последиците по предходната точка;

- преди да вземе решение дали клиентът да бъде третиран като професионален клиент, Банката трябва да предприеме необходимите действия за да е сигурна, че клиентът отговаря на критериите, посочени в т. 2 и да направи обосновано заключение, че съобразно характера на сделките и услугите, които клиента възнемерява да ползва или да сключва, същият може да взема самостоятелни решения и да преценява рисковете свързани с тях. При извършване на оценката, Банката се ръководи от предоставената от клиента информацията, отнасяща се до опита му, уменията и знанията му.

III. Непрофесионален клиент и потенциален непрофесионален клиент на Банката е лице, което използва или желае да използва инвестиционните и/или допълнителните услуги на Банката и не притежава опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и правилно да оценява рисковете, свързани с инвестирането. Тази група клиенти се ползва с най-високо ниво на защита, съгласно действащото законодателство.

1 За непрофесионален клиент Банката счита клиент, който:

а) не отговаря на критериите за приемлива насрещна страна или професионален клиент;

б) определен е като такъв по инициатива на Банката, включително в случаите, когато отговаря на критериите по т. II. 2; или

в) е поискал изрично да бъде третиран като такъв по реда на Процедурата за промяна на категорията на клиента, описана в „Правилата за категоризиране на клиентите”.

- **Промяна в категоризация**

Промяна в категоризация на клиент може да се извърши по негово искане или по преценка на Банката. Промяната може да бъде с оглед даване на по-голяма или помалка защита на клиента. Банката има право на преценка и може да откаже промяна на категоризацията, въз основа на своя опит и данните за клиента, с които разполага. Отказът ще има за цел да защити интереса на клиента, отчитайки правилата на Банката за работа с отделните категории клиенти.